

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку
керівників та фахівців соціальної сфери

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
16 грудня 2024 року*

ОДЕСА

УДК: 371.013+378(01)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор.

Соловейчук Олена Максимівна – фахівець Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №7 від 26 грудня 2024 р.)*

Рецензенти:

Фурман Анатолій Анатолійович - доктор психологічних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту гуманітарних наук Національного університету "Одеська політехніка"

Пєнов Вадим Васильович - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізіології здоров'я і безпеки людини та природничої освіти Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

Психолого-педагогічні аспекти реалізації сучасних методів навчання у закладах освіти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2024. 208 с.

До збірника ввійшли матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції, присвяченої різним аспектам організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, підготовці фахівців соціономічної сфери у закладах освіти.

Науковці висвітлюють питання щодо сучасних форм і методів організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

© Університет Ушинського

- вибір фіксованого дня для відпочинку;
- психологічна профілактика;
- керування своїми емоціями;
- раціональне харчування й фізичне навантаження;
- медитація, аутотренінги, релаксація;
- ароматерапія.

Якщо є розуміння неможливості впоратися з емоційним вигоранням необхідно звернутися до спеціалістів з цього питання. Нагальним є функціонування психологічної служби в закладах вищої освіти, що забезпечує психологічний супровід учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану. Пріоритетним напрямом роботи психологічної служби має бути формування стресостійкості учасників, розвиток якої надасть можливість, наприклад, здобувачам сконцентруватися на процесі навчання, якісно здобувати певні теоретичні знання й оволодівати практичними навичками.

За сучасних умов зниження стресових чинників є складною задачею. Але використання напрацювань науковців – психологів надасть можливість мінімізувати вплив стресу, зменшити ризики емоційного вигорання в умовах воєнного стану.

РЕТЬМАН Михайло Сергійович

МЕТОДИ АГРАРНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД

В умовах воєнного стану, з огляду на кризу в різних сферах життєдіяльності України, система освіти, зокрема аграрна, зазнала значних змін. Вища аграрна освіта, що історично забезпечує розвиток агропромислового комплексу країни, вимагає швидкої адаптації до нових умов. Під час війни важливо не тільки зберегти якість навчання, але й забезпечити стійкість освітнього процесу, особливо для студентів, які знаходяться в умовах фізичних, емоційних та соціальних потрясінь.

Аграрна освіта, що є важливою складовою національної безпеки, має на меті забезпечити країну кваліфікованими фахівцями, здатними вести ефективне господарювання в умовах криз. У зв'язку з цим, сучасні методи аграрної освіти мають враховувати необхідність інтеграції новітніх технологій, методів навчання та відновлення інфраструктури навчальних закладів.

Війна в Україні значно вплинула на інфраструктуру навчальних закладів, створюючи фізичні бар'єри для традиційного навчання. Враховуючи це, значна частина аграрних університетів перейшла на дистанційні форми навчання. Програми в режимі онлайн дозволяють студентам здобувати знання, не

залишаючи безпосередньо своїх домівок або переміщуючись до більш безпечних місць.

До основних методів дистанційного навчання належать:

- **Онлайн-курси та вебінари:** Використання платформ для проведення лекцій, семінарів і консультацій дозволяє здійснювати навчання в реальному часі та в зручному форматі.
- **Мобільні додатки для самостійного навчання:** Доступ до матеріалів через мобільні додатки та платформи дозволяє студентам вивчати теоретичні матеріали та виконувати завдання в будь-якому місці та в будь-який час.

Одним з основних напрямків сучасної аграрної освіти є впровадження інноваційних технологій, які дозволяють підвищити ефективність навчання та адаптувати його до потреб часу:

- **Симуляційні програми і віртуальні лабораторії:** Вони дають можливість студентам здобувати практичні навички в умовах обмежених ресурсів або навіть у відсутності реальних аграрних об'єктів. Віртуальні платформи для вивчення механізмів роботи аграрних підприємств, техніки або агробіотехнологій є важливими елементами навчального процесу.
- **Використання ШІ та аналітики для аналізу даних:** Технології штучного інтелекту використовуються для аналізу великих даних, що стосуються сільського господарства, екології та агробізнесу. Це дає можливість студентам аграрних спеціальностей опановувати новітні методи обробки та аналізу даних, що важливо для розвитку сучасного агропромислового комплексу.

Практична підготовка залишається важливою складовою аграрної освіти навіть у воєнний час. Студенти мають мати можливість застосовувати отримані теоретичні знання в реальних умовах:

- **Партнерство з аграрними підприємствами:** Під час війни багато аграрних підприємств намагаються зберегти свою діяльність і навіть адаптують виробництво до нових умов. Студенти можуть проходити практику безпосередньо на цих підприємствах, здобуваючи практичні навички в умовах реального виробництва.
- **Практичні проекти та дослідження:** В умовах воєнного часу, дослідження, спрямовані на підвищення ефективності агровиробництва або збереження екології, мають великий попит. Студенти можуть брати участь у таких дослідженнях, сприяючи вирішенню актуальних проблем у аграрному секторі.

Не менш важливим аспектом є підтримка психологічного здоров'я студентів. В умовах війни велика частина молоді переживає стрес, тривогу та інші психологічні труднощі:

- **Психологічні консультації та терапія:** Підтримка студентів, особливо тих, хто пережив труднощі воєнного часу або став внутрішньо переміщеною особою, є надзвичайно важливою. В університетах створюються служби психологічної підтримки, а також можливість для дистанційних консультацій.

- **Групова терапія та онлайн-платформи для підтримки:** Використання онлайн-форматів для проведення групових занять або терапевтичних сесій допомагає студентам впоратися з емоційним навантаженням та адаптуватися до нових умов навчання.

Виклики та перспективи розвитку аграрної освіти в Україні:

- **Фінансування та ресурсна база:** Один з найбільших викликів в умовах війни – це обмежене фінансування. Багато аграрних навчальних закладів стикаються з дефіцитом бюджетних коштів для модернізації технічної бази та закупівлі необхідного обладнання для практичної підготовки студентів.

- **Реінтеграція територій та інфраструктури:** Після завершення війни важливим завданням стане відновлення зруйнованих навчальних закладів, лабораторій та аграрних господарств, де студенти зможуть отримувати практичні навички.

У сучасних умовах війни аграрна освіта України стикається з численними викликами, але також має потенціал для розвитку через впровадження інноваційних методів та технологій. Дистанційне навчання, використання новітніх технологій, збереження практичної підготовки та психологічна підтримка студентів дозволяють зберігати високий рівень навчання навіть у складну пору. У майбутньому, по мірі відновлення інфраструктури та реінтеграції територій, аграрна освіта України зможе стати важливою складовою стратегічного розвитку аграрного сектору країни.

Список використаних джерел:

1. Агротехнології XXI століття: Інновації в аграрній освіті / Ред. М.І. Петров. – Київ: Вид-во “Аграрна освіта”, 2022. – 256 с.
2. Штучний інтелект в аграрній освіті / В.І. Семененко. – Харків: Видавничий дім “Майдан”, 2021. – 190 с.
3. Сучасні методи дистанційного навчання в аграрних вишах / В.В. Шевченко. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2023. – 142 с.
4. Психологічна підтримка студентів в умовах війни / Т.М. Ковальчук, С.А. Іванова. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2022. – 88 с.
5. Інклюзивне навчання в умовах війни: Стратегії та методи / І.І. Паращенко. – Київ: УНІАН, 2024. – 210 с.

інструменти розвитку педагогічної творчості майбутніх вихователів	
НОЗДРОВА Оксана Павлівна Проєктна діяльність як засіб формування професійної компетентності майбутніх вчителів у закладах вищої освіти	103
ПЛАХОТНИК Олена Олександрівна Симптоми емоційного вигорання науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти та рекомендації щодо його подолання	106
РЕТЬМАН Михайло Сергійович Методи аграрної освіти України у воєнний період	108
РУЧКІНА Маріанна Миколаївна Сучасні підходи до експертизи в освіті	111
САВЧЕНКОВА Марія Вікторівна Innovative technologies in education	114
СОЛОВЕЙ Галина Сергіївна Переосмислення легітимності збройного врегулювання конфліктів у бакалаврському курсі з міжнародної безпеки після 24 лютого 2022	117
СПРІДОНОВА Наталія Георгіївна Потенціал використання сучасних інформаційних технологій в системі підготовки молодших бакалаврів технічного профілю	121
ТЕМЧЕНКО Ольга Василівна Управління розвитком інклюзивного середовища в закладі освіти	124
ТУМБРУКАКІ Алла Валеріївна Залучення можливостей штучного інтелекта в процес формування методичної компетентності майбутніх учителів математики	128
УЛЬЯНОВА Тетяна Юріївна Переваги застосування психологічного тренінгу під час підготовки майбутніх психологів	131
ФЕДОСОВ Сергій Никифорович Особливості викладання фізики в технічних університетах під час повномасштабної війни проти України	136
ФОГЕЛЬ Тетяна Миколаївна Cognitive and progmatic aspects of foreign language teaching methods: assessment for learning in the remote classroom	142
ХЛЄБНИКОВА Таліна Миколаївна Фактори впливу на ефективність управління трудовими ресурсами	145
ХМЕЛЮК Альона Василівна Інновації у вищій освіті: роль штучного інтелекту у створенні наукових досліджень	149
ХОЛТОБІНА Олександра Устинівна Формування здорового способу життя у майбутніх вихователів дошкільної освіти	152